آیین‌نامه آموزش و پرورش تلفیقی ـ فراگیر کودکان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

جلسه ۷۳۴ تاریخ ۱۳۸۵/۴/۱۳ ـ شماره ابلاغ ۱۲۰/۴۹۴۷ تاریخ ۷۵/۷/۱۰

مقدمه:

مدرسه پس از خانواده مهمترین نهادی است که به کودکان می‌آموزد چگونه با هم و در کنار هم زندگی کنند، چگونه با یکدیگر در فعالیت‌های مشترک همکاری داشته باشند و چگونه به رفع نیازهای یکدیگر اقدام نمایند. ممکن است دانش‌آموزان یک مدرسه همانند افراد اجتماع در رنگ پوست، نژاد، زبان و خصوصیات جسمی یا توانایی ذهنی متفاوت باشند، اما این تفاوتها نباید موجب کنار گذاشته شدن آن ها از برنامه‌های آموزشی شود.

در آموزش باید به توانمندی‌ها و نیازهای همه دانش‌آموزان توجه شود و برنامه آموزشی مدرسه و کلاس درس مبتنی بر این تفاوت‌ها تنظیم شود.

رویکرد آموزش تلفیقی ـ فراگیر حرکت در راستای عدالت آموزشی، یکپارچه‌سازی و برنامه آموزش برای همه است.

ماده ۱ تعریف ـ آموزش تلفیقی ـ فراگیر روشی است که در آن دانش‌آموز با نیازهای ویژه در کلاس‌های آموزش و پرورش عادی در کنار دانش‌آموزان دیگر با استفاده از خدمات معلمان مرجع به عنوان تسهیلگر مشغول به تحصیل می‌شود. به تدریج این نوع آموزش از تلفیقی به فراگیر جهت داده می‌شود تا نیاز به معلمان مرجع کاهش یابد.

تبصره ۱ـ دانش‌آموزان گروه‌های آسیب دیده بینایی، آسیب دیده شنوایی، آسیب دیده جسمی ـ حرکتی، دارای هوش مرزی (دیرآموز)، دانش‌آموزان با مشکلات ویژه یادگیری، مشکلات رفتاری ـ هیجانی (خفیف تا متوسط) که توسط پایگاه سنجش سازمان آموزش و پرورش استثنایی شناسایی می‌شوند تحت پوشش این روش قرار می‌گیرند.

تبصره ۲ـ شیوه‌نامه اجرایی مربوط به این مصوبه و شاخص‌های شناسایی و انتخاب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه موضوع این آیین‌نامه توسط سازمان آموزش و پرورش استثنایی و با همکاری معاونت‌های ذی ربط تهیه و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۳ـ وزارت آموزش و پرورش موظف است با تدوین استانداردها و شاخص‌های موردنیاز نسبت به ایمنی و مناسب‌سازی فضاهای مدارس و کلاس‌ها و برگزاری جلسات آموزش جبرانی و استمرار خدمات سلامت و توانبخشی و رفاهی برای حضور دانش‌آموزان دارای نیازهای ویژه با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان بهزیستی اقدام نماید.

ماده ۲ـ اهداف:

۱ـ گسترش عدالت آموزشی و تأمین فرصتها و امکانات مناسب پرورشی و آموزشی برای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه به منظور نیل آنان به کفایتهای فردی و اجتماعی.

۲ـ شناخت متقابل دانش‌آموزان عادی و دانش‌آموزان دارای نیازهای ویژه و ایجاد زمنیه تعامل صحیح بین آنان به منظور فراهم نمودن زمینه پذیرش تفاوت‌ها در افراد جامعه.

۳ـ ایجاد زمینه‌های لازم برای بهبود شاخص‌های کمی و کیفی آموزش و پرورش

ماده ۳ـ به منظور فراهم ساختن شرایط لازم جهت تحقق اهداف آموزش فراگیر و تسهیل شرایط یاددهی و یادگیری دانش‌آموزان با نیازهای ویژه موضوع این آیین‌نامه، لازم است کارکنان مرتبط، معلمان مرجع و معلمان مدارس مشمول این آیین‌نامه از آموزش‌های لازم بهره‌مند گردند.

ماده ۴ـ تغییرات لازم با هدف ایجاد انعطاف در ضوابط و مقررات آموزشی و ارزشیابی تربیتی مدارس مجری توسط آموزش و پرورش استثنایی و با همکاری معاونت آموزش و پرورش عمومی پیشنهاد و به تصویب شورای‌عالی آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۵ ـ به منظور افزایش پذیرش اجتماعی روش آموزش تلفیقی ـ فراگیر، وزارت آموزش و پرورش موظف است با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان بهزیستی با شیوه‌های مختلف نسبت به فرهنگ‌سازی برای اجرای این روش اقدام نماید.

ماده ۶ ـ آموزشی تلفیقی ـ فراگیر به صورت آزمایشی و به مدت سه سال حداکثر در ۱۲۰ واحد آموزشی که شرایط و امکانات موردنیاز را به تشخیص سازمان آموزش و پرورش استثنایی و معاونت آموزش و پرورش عمومی دارا می‌باشند اجرا می‌شود.[۱]

۱-برابر مصوبه ۸۵۴ تاریخ ۹۰/۱۰/۲۷ که طی شماره ۱۲۰/۳۴۳۷۴تاریخ ۹۰/۱۲/۲۴ شورای عالی با استناد به نتایج ارزشیابی از اجرای آزمایشی آیین نامه ی آموزش و پرورش تلفیقی- فراگیر کودکان و دانش آموزان با نیاز های ویژه، مقرر داشت ، آیین نامه ی مذکور به صورت قطعی در مدارسی که به تشخیص سازمان آموزش و پرورش استثنایی و موافقت اداره کل آموزش و پرورش استان، شرایط و امکانات مورد نیاز را دارا می باشند، با رعایت موارد زیر اجرا شود:

۱ – دانش آموزان گروه های آسیب دیده بینایی، آسیب دیده شنوایی، آسیب دیده جسمی – حرکتی، دارای هوش مرزی(دیرآموز)، دانش آموزان با مشکلات ویژه یادگیری، مشکلات رفتاری- هیجانی (خفیف تا متوسط) که توسط پایگاه سنجش سازمان آموزش و پرورش استثنایی شناسایی می شوند، تحت پوشش این روش قرار می گیرند.

تبصره ـ پژوهشگاه آموزش و پرورش موظف است با همکاری سازمان آموزش و پرورش استثنایی و معاونت‌های آموزشی ذی ربط گزارشی از نحوه اجرا و نتایج حاصل از اجرای آزمایشی این مصوبه را تهیه و به شورای‌عالی آموزش و پرورش ارائه کند.

ماده ۷ـ برابر دستورالعملی که توسط وزارت آموزش و پرورش ابلاغ می‌شود کارکنان و معلمان مدارس ارائه‌دهنده خدمات به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه متناسب با شرح وظایف از مزایا و سختی کار مربوط برخوردار خواهند شد.

موضوع: آئین‌نامه آموزش و پرورش تلفیقی ـ فراگیر کودکان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در هفتصد و سی و چهارمین جلسه و شورای آموزش و پرورش تاریخ ۸۵/۴/۱۳ به تصویب رسید.

◆◇◆◇◆◇◆◇◆◇◆◇◆

---

۲ - وزارت آموزش و پروش موظف است:

۲-۱- ضمن پیش بینی اعتبار خاص برای اجرای مطلوب آیین نامه ی مذکور، نسبت به آموزش نیروی انسانی(معلمان) مورد نیاز اقدام و از به کار گیری نیروی انسانی فاقد صلاحیت های لازم خود داری نماید.

۲-۲- متناسب با شرایط و اقتضائات دانش آموزان با نیاز های ویژه، انعطاف لازم را در برنامه های درسی و تربیتی آنان اعمال نماید.

۲-۳- استاندارد ها و شاخص های نیروی انسانی ، فضا و تجهیزات مدارس مجری طرح را تهیه و ابلاغ نماید.

۲-۴- با توجه به نتایج حاصل از ارزشیابی مرحله اول نسبت به ارزشیابی تکوینی اقدام نماید و نتایج را به صورت مرحله ای جهت اصلاح روند ها و فرایند ها در اختیار حوزه های ذی ربط قرار دهد و گزارش دوسالانه ی آن را به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه دهد.